

יג' תמוז, 28.6.50
יום ד'

ישיבת ממשלת קצוצה - כי חכנסת יושבת כל היום לגמור

התקציב.

לאחר הישיבה סיפרתי לשפירא מה שאמרתי אתמול למשלחת
בסוף הישיבה על האיהוד. שפירא אמר לי שהוא מוכן לשוחח עם נציג
ההסתדרות. אמרתי לו שידבר עם פנחס. אמר לי שקשה להכריע: יש
חשש לדור הצעיר בהסתדרות. מה תאמר היהדות הדתית. אמרתי שאמנם
זוהי חכרעה בענין גדנל ודרוש אומץ מוסרי רב - וגם חזון.

בא אצלי רוזן בתלונה: כתבתי מכתב בבכה לפי ברנשטיין ליום
הולדתו הששים. גם לגרנות מלאו ששים שנה. מתי? לפני שבועים,
ולא ברכתי אותו. כל הסיעה רוגזת. אמרתי לו שלא ידעתי על הדבר
(רוזן - זה היה בכל העהונים), ואזמין אותו לארוחת ערב אצלי עם
חברי הממשלה וחברי סיעתו. שמח על כך.

בא אצלי זלמן. הוא מקיט סמינריון צבאי למורים. הסכים
עם זאב על שנים לסמינריון זה: צבי אנקורי, גמר אוניוורסיטה, היה
מדריך בחיל, יוצא עכשיו מהצבא; ישראל אבנרי, ציוני כללי, שוחרר
עכשיו מהצבא. יש עוד מועמד לרגר - חתנו של הסטריין, עובד בחמד.

באו אצלי כהנא ומינץ: לדעתם אסור לפוצץ הקואליציה, אחרת
יקומו שני עמים. כיצד למנוע זאת? יש לחזות דברים שאינם יכולים
לוותר עליהם בשום אופן: עניני אישות, שבת, צבא. מינץ טוען שבצבא
יש אגירה אנטי דתית (חתנו בטרפנד, היה 4 שבועות בלי אמונים)
לאיש וקן במושב עובדים ולנציה ע"י עין כרש קרעו המדריכים התפילין
ממנו. כהנא טוען שהם מרגישים שהם מקופחים.

אה"צ משוחחים עד קרוב לשש עם כל החזית הדתית (מלבד
מיימון). לוינסטיין ישב ראש ודיברו כהנא, ורהפטיג, מזור, פנקס,
שאנ, מינץ, אונז, שמירא.

כהנא דיבר על הרקע הכללי: בחזית יש רושם של קיפוח.
 לשוא חושדים בהם כאילו רואים בחפשים נחותי דרגה (טענתי אתמול).
 שני הצדדים מאשימים זה את זה בכפיה: החפשים שהחזית כופה בחוקים,
 הדתיים - שהחפשים כופים במעשים. אין להניח שהיהדות באדוקה לא
 חיה בתוך מעצבי המדינה. במחנות נעשו מעשי אלמות, ב.ג. נזדעזע -
 אבל כלום לא קרה. במשרד הבטחון פוטר פקידים שלא נרשמו למפא"י.
 מי שנרשם נשאר. אין שיכון למי שאינו בהסתדרות. חיילים משוחררים
 של פא"י לא זוכים להתישבות. היה קיים לפני המדינה סטטוס קוו
 בעניני דת - הורסים אותו ביבוא בשר טרפה, אין יחידות צבאיות.
 הצבא מארגן קונצרט באילת דווקא לשבת.

ורהפטיג רוצה לקיים הקואליציה של 20 שנה (רק משנת
 1935 - שנתיים לא היה המזרחי בקואליציה מפני הביעותה מוגזמות).
 מפא"י כאילו מתביישת בשותפות זו. מאשימים אותם בסחטנות. הם
 רוצים רק לקיים ההסכם שבכתב ושבעל-פה (דברי בכנסת). הם בעד
 גישה עברית מקורית. אין לשנות סמכות השיפוט הרבני. דרוש צו
 להרחיב שיפוט הרבנים על העולים. בפטור אמת על חוק השבת "החוק
 הברברי הזה". עתיד האומה תלוי בשבת. היחוד היהודי - סימנו שבת.
 בכנסת נעזרת מפא"י בגופים שמחוץ לקואליציה.

מזור - אין שותפות רק לטובת צד אחד. כשאנו נחוצים
 למפא"י - משתמשים בנו, אם לא - עושים יד אחת עם מק"י. ידענו
 שלא נקבל הכל, אפילו לא חצי. אבל משהו! למה דחו יום עצמאות
 רק ליום א' - וגרמו לחילול שבת? גם החזית תלויה בבגדריה. אין
 שותף אחר מלבד מפא"י. אין תורה ואין קמה - מתלוננים הבוחרים.

פנקס מתרעם על הודעת שר הקיצוב על יבוא בשר בכנסת.
 זה היה בנגוד להחלטת הממשלה הזמנית. יש לפייס בענין זה הרב
 מיימון. אין הידברות בקואליציה. המצב בצבא גורם להפקרות.
 יש צורך בפלוגות דתיות. בצבא נותנים אוכל בשר בצלחת לא כשרה.
 המצב בגדנ"ע לא בסדר. מיואש משור בעניני תרבות. אלדמע שפוטר -
 נחמנה למנהל במגדל גח.

שאג קובל על ראש-הממשלה שנתפס לדעה שהדתיים רוצים בכפיה דתית. אין דתנו שזה לדתה אחרות. הדת שמרה עלינו ונהנה לנו גבורה. הרב מיימון השיג הכרת שויון האשה מהרבנים. אל לתת להכות עם ישראל לרסיסים.

מינץ מזכיר הפוצות ישראל. שם מרובים הדתיים. התורה היא מעל המדינה. גם בין האדוקים יש אנשי רוח.

אונז - שואל מהו יסוד השותפות? הקונצפציה שעם ישראל אינו ככל העמים. היחס לצבור הדתי רע, כי במקומות הקובעים אין יחס מתאים. סימן - גדנע. מנסים להתחכך כלפי הצבור הדתי ("הבה נתחכמה").

הודיתי שאני תקשה בדיבור - איני סבור שטוב לברר בהקופה זו כל הבעיות. מוטב לתת לכמה בעיות "לישון". לא הגיעה שעת הכרעה והתמודדות פנימית. הסברתי שלא באתי אצלם כנציג מפא"י. אם רוצים להידבר עם המפלגה - עליהם לשבת עם נציגי המפלגה. אין המפלגה בדעת אחת ביחסה לדתיים. יש שתי מגמות (אם כי אין כל הדעות מתמצות במגמות אלו): מגמה של שותפות אורגנית למרות חילוקי דעות, מתוך הוקרה ליהדות המסורתית ומתוך הוקרה למסורת וערכה אם כי לא בדרך הדתיים, ויש מגמה של שותפות פוליטית, תועלתית בלבד, בחינת כאילו כפאס שד. יש בוודאי גם בחזית גישות שונות. אין כל אפשרות לחבר פרוגרמה חדשה. קבענו שני יסודות: חיובי (סיפוק צרכי דת צבוריים) ושליילי - פניעת כפיה דתית. אנז קייסנו ונקיים החלק החיובי. החזית אינה מקיימת החלק השליילי. הס רוצים בכפיה. מה זאת כפיה? לא הכופה קובע אלא הנכפה. הסלת שמירת הדת בכוח המדינה זוהי כפיה. קיבלנו על עצמנו שבת וחגי ישראל לא מתוך קומפרומיס - אלא לגופם ונעשה זאת גם בלי החזית. אבל לו הצד הדתי שבחגים. רק גיטיין ואישות קיבלנו על עצמנו הצד הדתי - ותו לא.

חלקתי על דעה ש שהמקשר אותנו (מפא"י והחזית) היה קונצפציה מה זה העם היהודי. המקשר זה העם היהודי. עליה ובנין - לשם כך מדינה ולשם כך שותפות. זה העיקר. הצלת היהדות - אהבת ישראל. חלקתי על דעה שאג שהתורה הצילה אותנו. רוח ישראל הצילה אותנו - רוח זו חיה בנו, היא נתגלה בכל פעם בצורה אחרת.

שפירא הציע ועדה מצומצמת לברר מה זאת כפיה דחיה.

בשבע ארוחת ערב לכבוד גרנות. השתתפו כל חברי הממשלה
מלבד פיימון, לוין וגולדה. נוכחו גם פרדר, אידוב, הררי. נאומים
קצרים בתכלית.

בערב שיחה עם ראובן: שרוח מודיעין, בתי זיקוק, העברת
מוסד העליה לממשלה.

יד' חמוז, 29.6.50

יום ה'

באו אצלי הבוקר (לפי הזמנתי) בורג ואוננו. דיברנו על
האיחוד - כניסה להסת' ולמפלגה, ועל יחסו האחרון של שפירא.
הם סבורים שהשנוי שחל בשפירא בא לאחר הכרעה סורי המזרחי להצטרף
להסתדרות, אם כי שפירא היה נגד. יש וויכוח אחר על בחירות
לעיריות. הם דורשים ללכת לחוד, שפירא דורש בחזית, בקושי עשו
איוו פשרה. ביציאת פיימון וכניסת פנקס במקומו הם רואים נזק
פיימון הוא האיש היחיד שמעיו לדרוש התאמת הדת למדינה. עכשיו
אין למעשה מפלגת המזקחי. אם פנקס יכנס - יבנה מפלגה, הם התאוננו
על דברי הסופרים בכנוס הסני והציעו מסיבה של אנשי רוח דתיים עם
אנשי רוח לא דתיים. הסאלה היא איך יהיו שני הצדדים נאמנים לעצמם -
מבלי פגיעה הדדית, איך להבטיח זיקם משותפת לעניינים כלליים.

בא אצלי סמבורסקי. ביום השני הבא המועצה המדעית
לדון על חוק המועצה. בפירנצה נפגש עם אנשי מדע התומכים בישראל.
ההודים הם היהודים הכי טובים. הוועדות שנקבעו הן לים המלח,
לביאולוגיה וביאופיסיקה, מזונה, שפור התעשייה; עומדים להקים
לנסווי ההליכים חדשים ואינסטרומנטציה. יש להקים מעבדה
פיסיקלית. דרוש שלם לילקוט המדעי. מציע שיושב ראש ועדות הקבע